

Handlingsplan för drogfri utbildning och arbetsplats

Handlingsplan för ett drogfritt Sjöbo utbildningscentrum

Inledning

Denna handlingsplan gäller för samtliga verksamheter inom Sjöbo utbildningscentrum och omfattar elever, personal och övriga vuxna som vistas i våra skolmiljöer. Vi har ett gemensamt ansvar för att motverka bruk och missbruk av tobak, alkohol och andra droger. Genom ett hälsofrämjande och förebyggande arbete vill vi skapa en trygg och utvecklande miljö där alla har möjlighet att lyckas.

Med **droger** avses i denna handlingsplan: tobak, alkohol, narkotika, dopningspreparat, receptbelagda läkemedel som används utan medicinskt syfte, samt andra medel som används i berusningssyfte (exempelvis inandning av gaser från kemiska produkter). Alla medarbetare förväntas aktivt bidra till det drogförebyggande arbetet. Planen ska fungera som ett tydligt stöd för personal och andra vuxna i arbetet med att kommunicera regler, ge stöd och agera vid misstanke eller konstaterat bruk.

Rektor och skolchef ansvarar för att alla anställda känner till och förstår handlingsplanen. Rektor, tillsammans med elevhälsoteamet, säkerställer att dokumentet är levande, tillämpas i praktiken och kommuniceras till elever och vårdnadshavare. Ny personal och nytillkomna elever informeras löpande. Planen revideras årligen eller vid behov.

Syfte

Handlingsplanens syfte är att:

- Främja en drogfri skolmiljö.
- Förebygga ohälsa, olyckor och avhopp orsakade av missbruk.
- Skapa tydliga rutiner för att tidigt upptäcka och agera vid misstanke om bruk.
- Säkerställa att elever får likvärdigt stöd och omhändertagande.
- Upprätthålla en trygg och säker arbetsmiljö för alla.

Vid konstaterat bruk av alkohol eller narkotika ska planen säkerställa att:

- En åtgärdsplan upprättas som stöd för elevens fortsatta skolgång.
- Övriga elevers rätt till en trygg skolmiljö tillgodoses.
- Skolans personal agerar i enlighet med lagstiftning och dokumenterade rutiner.

Se **Bilaga 1** för lagstöd.

Handlingsplan för drogfri utbildning och arbetsplats

Mål

Tobak

- Ingen ska utsättas för passiv rökning.
- Tobaksanvändning är inte tillåten inom skolans område.
- Skolan ska tydligt ta avstånd från tobaksbruk.

Alkohol

- Skolområdet och skoltiden ska vara helt alkoholfri.
- Vi ska arbeta för att minska alkoholkonsumtionen bland ungdomar.

Narkotika och dopningspreparat

- All hantering och användning av narkotika och dopningspreparat är förbjuden.
- Skolmiljön ska vara helt drogfri.
- Misstänkt spridning av narkotika ska uppmärksammas och polisanmälas.

Strategi

Sjöbo utbildningscentrum ska:

- Skapa en trygg, stödjande och hälsofrämjande arbetsmiljö fri från tobaksbruk, alkohol och droger.
- Arbeta förebyggande genom att tidigt uppmärksamma riskbeteenden.
- Integrera ANDT-frågor i undervisningen i enlighet med läroplanen.
- Säkerställa att elever får kunskap om hälsa, livsfrågor och riskerna med droger.

Konkreta åtgärder:

- Mentorerna diskuterar tobaks- och drogvanor i utvecklingssamtal.
- Rektor informerar om handlingsplanen vid varje läsårsstart.
- Elevskyddsombuden deltar i årlig genomgång och revidering av planen.
- Misstankebaserade drogtester kan genomföras för att förebygga användning.
- Obefogade personer avvisas från skolområdet för att minska risken för spridning av droger.

Rutiner vid misstanke eller konstaterat bruk

Tobak

1. Personal informerar eleven om rökförbudet.
2. Tobaksvanor diskuteras vid utvecklingssamtal. Avvänjningsstöd erbjuds av skolsköterska eller kurator vid behov.

Handlingsplan för drogfri utbildning och arbetsplats

Alkohol

1. Personal rådgör med kollegor och elevhälsa. Observation kan genomföras.
2. Rektor informeras och beslutar om vidare åtgärder.
3. Samtal hålls med elev och vårdnadshavare (för minderåriga).
4. Eleven informeras om misstanke och testmöjlighet.
5. Vid vägran att testa får eleven inte delta i praktiska moment. Polisanmälan och orosanmälan görs vid behov.
6. Vid samtycke genomförs test på vårdcentral enligt särskild rutin.
7. Resultat rapporteras till rektor. Elevhälsan följer upp med fortsatt stöd.

Narkotika

Följ samma steg som vid alkohol, med tillägg:

- Omedelbar kontakt tas med vårdnadshavare vid misstanke.
- Vid konstaterat bruk:
 1. Rektor kallar till möte med vårdnadshavare, kurator och specialpedagog.
 2. Polisanmälan och kontakt med socialtjänst görs.
 3. Rektor kan besluta om avstängning enligt skollagen.
 4. Möjlighet till särskild undervisning i hemmet prövas.

Uppföljning och utvärdering

Handlingsplanen ingår i skolans systematiska kvalitetsarbete och följer verksamhetens årshjul. Den ska:

- Revideras årligen eller vid särskild händelse.
- Utvärderas av elevhälsoteamet som använder planen som stöd i sitt arbete.
- Fungera som grund för ANDT-relaterade aktiviteter och insatser.

Handlingsplan för drogfri utbildning och arbetsplats

Bilaga 1: Lagstöd

(Lagen refererar enligt originaltexten, lätt redigerad för tydlighet – jag kan hjälpa dig redigera denna också om du önskar.)

Tobakslagen (1993:581):

Det råder rökförbud inom skolans område. Tobaksvaror får inte säljas till någon under 18 år. Syftet med lagen är att skydda barn och unga från att börja använda tobak och att skydda från passiv rökning.

Alkohollagen (2010:1622):

Det är förbjudet att förvara eller använda alkohol inom skolområdet eller under skoltid. Personer under 18 år får inte serveras alkohol. För försäljning och utlämning av alkohol gäller en åldersgräns på 20 år.

Narkotikalagen:

All hantering av narkotika är olaglig. Den som innehar, brukar eller på annat sätt hanterar narkotika kan dömas för narkotikabrott. Allt bruk betraktas som missbruk.

Skollagen (2010:800) och Socialtjänstlagen (2001:453):

All skolpersonal är skyldig att genast anmäla till socialtjänsten vid misstanke om att ett barn eller en ungdom far illa – även vid misstanke om eget destruktivt beteende såsom missbruk. Även uppgifter från annan person kan ligga till grund för anmälan.

Arbetsmiljölagen (1977:1160):

Skolan ska erbjuda en god arbetsmiljö och är skyldig att förebygga ohälsa och olyckor. Det gäller både elever och personal.

Barnkonventionen (SFS 2018:1197):

Barnets bästa ska alltid sättas i främsta rummet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter och erfarenheter. Detta gäller vid varje enskilt ärende som rör barn.

Ordningslagen (1993:1617), 1 kap § 2:

Skolan är inte en allmän plats. Oböriga personer får därför avvisas från skolans område.

Handlingsplan för drogfri utbildning och arbetsplats

Bilaga 2 – Misstanke om droganvändning hos elev

Om personal misstänker – eller får information om – att en elev använder, har använt eller är påverkad av alkohol, narkotika eller doping, ska följande rutiner följas:

1. Initial rådgivning:

Den som uppmärksammar situationen rådgör med kollegor och elevhälsan. Om det bedöms lämpligt, görs en observation tillsammans med annan personal för att bekräfta misstanken.

2. Information till rektor:

Rektor informeras och gör tillsammans med elevhälsan och berörd personal en bedömning av situationen.

3. Samtal med elev:

Ett samtal genomförs med eleven där misstanken lyfts och information ges om skolans rutiner. Om eleven är minderårig kontaktas vårdnadshavare.

4. Drogtest (frivilligt):

I enlighet med skolans nolltolerans mot alkohol, narkotika, dopning och tobak, önskar skolan att eleven genomför ett drogtest hos vårdcentralen för att undanröja eller bekräfta misstanken. Testet är frivilligt men kan vara en förutsättning för att eleven ska kunna delta i vissa praktiska moment, inklusive APL.

Handlingsplan för drogfri utbildning och arbetsplats

Ja Nej Denna ifylles av elev/vårdnadshavare

		Jag har fått information om varför misstanke om droganvändning finns och varför skolan vill att jag lämnar ett drogtest vid två tillfällen.
		Jag använder/har använt narkotiska preparat/dopingklassade preparat/receptbelagda läkemedel utan giltigt recept/andra preparat som tas i berusningssyfte.
		Jag har fått information om att drogtestet är frivilligt.
		Jag har fått information om hur drogtestet går till och vilka konsekvenser det medför beroende på om misstanken bekräftas eller undanröjas.
		Jag är medveten om att vid positivt drogtest, om jag väljer att inte lämna drogtest eller min/mina vårdnadshavare motsätter sig drogtest, kommer skolan att göra en orosanmälan till socialtjänsten enligt 14 kap. §1 Socialtjänstlagen samt informera polisen.
		Jag är medveten om att vid positivt drogtest eller om jag väljer att inte lämna drogtest, innebär detta att jag inte kan medverka vid praktiska undervisningsmoment på skolan eller på APL plats.

Jag ger mitt samtycke till att lämna drogtest

Datum:	
Personnummer:	
Elev namn:	
Jag ger mitt medgivande till att ovan nämnda ungdom under 18 år lämnar drogtest	
Vårdnadshavare/juridisk person namnteckning	Namnförtydligande
Elev Namnteckning	Namnförtydligande

Hur går drogtestet till:

Testet utförs på vårdcentralen, dit medföljer personal från skolan.

Den som ska lämna test skall medföra legitimation till vårdcentralen.

Testet är ett urinprov som utförs av personal på vårdcentralen.

Testet skickas därefter iväg till ett laboratorium för analys och resultatet skickas till rektor på skolan.

Därefter fattas beslut om vidare åtgärder.